

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3700/2022
17.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Бранко Радичевић“ из Равног Села, коју заступа Нестор Аврамов, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2235/2022 од 13.06.2022. године, на седници одржаној 17.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2235/2022 од 13.06.2022. године у преиначујућем делу (у ставу првом изреке) и одлуци о трошковима поступка (у ставу трећем изреке), тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врбасу П1 885/19 од 04.02.2022. године у ставу другом изреке у односу на обавезу тужене да тужилци на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за градски превоз у Равном Селу исплати износ од 57.990,00 динара са законском затезном каматом од 18.05.2021. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате износ од 21.041,61 динар и у ставу трећем изреке, и **одбија се** захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 46.914,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П1 885/2019 од 04.02.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужилци, на име трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за период од 24.07.2016. године до 01.06.2019. године исплати: за градски превоз у Новом Саду износ од 60.490,00 динара са законском затезном каматом од 18.05.2021. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате до 17.05.2021. године износ од 21.415,85 динара; за градски превоз у Равном Селу износ од 57.990,00 динара са законском затезном каматом од 18.05.2021. године до исплате и на име обрачунате законске затезне камате до 17.05.2021. године износ од 21.041,61 динар; за међуградски

превоз на релацији Нови Сад-Равно Село износ од 136.147,05 динара са законском затезном каматом од 18.05.2021. године и на име обрачунате законске затезне камате до 17.05.2021. године износ од 59.107,53 динара; на име обрачунате законске затезне камате на плаћене износе са кашњењем за међуградски превоз Нови Сад-Равно Село износ од 2.898,30 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужила тражила законску затезну камату на досуђене износе главнице од 60.490,00 динара, од 59.990,00 динара и од 136.147,05 динара за дан 17.07.2021. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.185,08 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је предлог тужиље за ослобађање од обавезе плаћања судских такси у овом поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2235/2022 од 13.06.2022. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиље за исплату накнаде трошкова за градски превоз у Равном селу за период од 24.07.2016. године до 01.06.2019. године у износу од 57.990,00 динара, са затезном каматом од 18.05.2021. године до исплате и са обрачунавом затезном каматом у износу од 21.041,61 динара, као и у делу одлуке о трошковима поступка тако што је одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова поступка преко износа од 138.866,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима до исплате. Ставом другим изреке, жалба тужене је у преосталом делу одбијена и првостепена пресуда у преосталом делу одлуке о трошковима потврђена. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 26.440,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу и одлуке о трошковима поступка тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408, у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене школе на радном месту ..., али је фактички радила у Тужилино место пребивалишта је до јуна 2016. године било у Новом Саду, а седиште тужене се налази у Равном Селу. Тужила је путовала сваког радног дана од понедељка до петка, на релацији Нови Сад – Равно Село – Нови Сад, сопственим превозом. Удаљеност од места њеног становања у Новом Саду до аутобуске станице у том граду је 3 до 4 км, а од аутобуске станице у Равном Селу (у коме није било организованог градског превоза), до капије школе (улаз за возила) је око 300 метара, а од капије до школе још око 250 метара, с тим што је улаз за пешаке из друге улице удаљен нешто више од 1 километра. У периоду од 24.07.2016. године до 01.06.2019. године тужена није тужиљи исплатила трошкове превоза за градски превоз у Новом Саду и у Равном Селу. Вештачењем је утврђена висина трошкова превоза на основу податка о цени месечне претплатне карте превозника ЈП „Врбас“ и „Дунавпревоз“.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, закључујући да тужила има право на накнаду тражених трошкова у висини опредељеној према присутности тужиле на послу, а у висини превозне карте у јавном саобраћају, а удаљеност од места становања тужиле до аутобуске станице у Новом Саду и од аутобуске станице у Равном Селу до седишта школе, оправдава реалну потребу за остваривање права на накнаду тих трошкова.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле за накнаду трошкова за долазак на рад и повратак са рада, за градски превоз у Равном Селу, оцењујући да тужила нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада на тој релацији, с обзиром да раздаљина од аутобуске станице у Равном Селу до седишта школе износи око 300 метара и иста не представља удаљеност која би оправдавала коришћење превоза ради доласка на посао и одласка са посла као и досуђивање накнаде по овом основу, а да раздаљина коју запослени прелази у дворишту објекта не представља удаљеност коју закон признаје запосленом.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...113/2017), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превоза карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Према одредби члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник Републике Србије“ број 21/2015) запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Полазећи од садржине наведених одредби право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, припада свим запосленима код тужене, без обзира на чињеницу да ли запослени користе јавни или сопствени превоз, односно на посао долазе пешице, нити је исплата трошкова превоза условљена растојањем од места пребивалишта запослених до места рада. Трошкови се одређују према броју ефективних радних дана и цене превозне карте у јавном превозу, како је правилно закључио првостепени суд. Врховни суд налази да опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленима у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописан услов за остваривање права запосленог на трошкове превоза и да је законом то право ускраћено запосленима који превоз до радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом, пешице и слично).

Како тужена није обезбедила сопствени превоз тужили за долазак и одлазак са рада у смислу Закона о раду, по оцени овог суда, није могла ни да јој ускрати законско право на накнаду укупних трошкова превоза од места становања до места рада, а који

обухватају и релацију од аутобуске станице у Равном Селу до места рада, имајући у виду разадљину од око 300 метара до седишта тужене школе и то улаза (капије) намењене за возила, односно око 1 км до улаза за пешаке, што све оправдава досуђивање тражених мање исплаћених стварних трошкова превоза. Из изнетих разлога, правилна је оцена првостепеног суда да тужили, на основу одредбе члана 118. став 1. Закона о раду и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, припада право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

Сходно коначном успеху тужиле у спору, правилна је одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, јер је донета правилном применом одредбе чланова 153, 154. и 163. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1.ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилца је успела у поступку по ревизији, па је тужена у обавези да јој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 46.914,00 динара, применом члана 153. став 1, 154. став 2, 163. и 165. став 2. ЗПП. Тужили су досуђени опредељени трошкови са увећањем на име ПДВ-а који обухватају састав ревизије од 21.600,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...99/20), као и трошкове судских такси за ревизију 8.438,00 динара и одлуку по ревизији 16.876,00 динара, одмерено према Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/24...95/18).

Из изнетих разлога, на основу члана 165. став 2.ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић